

Ö P P E T B R E V

Till Biskop Per Eckerdal och
Domkapitlet i Göteborgs stift

Kopia till samtliga Biskopar

Angående skrivelse 2012-02-20 dnr 49/12/88 till
samtliga präster i Göteborgs stift

Med åberopande av Domkapitlets beslut den 7 februari 2012 har ovan angiven skrivelse sänts ut till samtliga präster i Göteborgs stift - med ett mycket märkligt undantag för några! Kanske medför deras anställning inom "vissa kyrkliga organisationer" att det blir problematiskt att sända ett sådant dekret, med begränsningar av friheten att leda gudstjänster i "fria" sammanhang?

Domkapitlets skrivelse utmynnar i följande hotelse:

"De präster som leder gudstjänster i andra samfund än de som omfattas av 17 kap 17 § kyrkoordningen bryter mot avlagt vigningslöfte att troget efterleva kyrkans lag och ordning. Det är således ett löftesbrott att leda gudstjänst i exempelvis Missionsprovinsen. Löftesbrottet kan bedömas vara av så allvarlig art att det inte finns något annat alternativ än obehörighetsförklaring."

KO 31 kap 12 § har en införd kommentar: "ÖN 1/01 De principer som följer av artikel 6 i Europakonventionen bör vara vägledande vid handläggningen av obehörighetsärenden." Detta innebär bl a, att det åligger Domkapitlet att behandla disciplinärenden rättssäkert och tillämpa generaliserbara rättsregler.

Vi saknar fortfarande stöd och bevis för att Biskopens och Domkapitlets tolkning av KO 17 kap 17 § är välgrundad och riktig.

Det har allmänt uppfattats som ett självklart faktum att KO 17 kap 17 § inte innebär förbud för präst att leda gudstjänst i andra sammanhang än de som anges i denna paragraf. 17 kap beskriver bl a Svenska kyrkans gudstjänstliv och vem som får leda en gudstjänst. Där finns regler för samråd när gudstjänst firas i någon annan församling. Därtill kommer 17 § om gudstjänst i något annat kristet samfund. Bakgrunden och motivet var att framhålla de avtal och överenskommelser där Svenska kyrkan har ingått gudstjänstgemenskap eller erkännande av ämbete och sakramentsförvaltning eller särskild ekumenisk samverkan. Det fastställs att en präst i Svenska kyrkan får leda gudstjänster i dessa sammanhang, vilket är en nödvändig följd av de ingångna avtalen. - Därmed är Svenska kyrkans gudstjänstliv i huvuddrag reglerat och beskrivet. - 17 § tillkom år 1999.

Men därutöver finns olika sammanhang utanför detta reglemente, där Svenska kyrkans präster har medverkat på olika sätt, bl a genom att leda gudstjänster och medverka vid pastorsinsättningar. Någon förändring inträffade inte år 1999. Vi som var med vid den tiden vet mycket väl att något förbud mot att leda gudstjänster i andra sammanhang aldrig diskuterades. - Om så hade varit fallet, så hade det förts en mycket ingående debatt, bl a om präster som leder gudstjänster i t ex Pingstkyrkan och andra liknande samfund. Kyrkoordningen talar också i olika sammanhang om ekumeniska gudstjänster och nattvardsfirande utan att närmare ange vilka samfund det gäller. Där är uppenbart att inte de samfund avses som uppräknas i Domkapitlets skrivelse 2012-02-20.

All erfarenhet och praxis visar tydligt att en juridiskt korrekt läsning av KO 17 kap 17 § betyder, att när "en präst i Svenska kyrkan får leda gudstjänster och kyrkliga handlingar" i angivna sammanhang, så innebär detta inget förbud mot att leda gudstjänster och kyrkliga handlingar i andra fria, inte uppräknade sammanhang.

Ett sådant förbud är otänkbart i ett öppet och fritt samhälle! Svenska kyrkan, och därmed också Domkapitlet, är enligt våra grundlagar offentligrättsliga organ

TRB

och har inte rätt att uttala kritik som kränker grundlagsskyddade rättigheter, såsom yttrandefrihet, åsiktsfrihet och mötesfrihet, när kritiken har karaktär av disciplinpåföljd. Såvitt jag förstår har Domkapitlet inte rätt att utfärda bestämmelser eller utöva disciplinär tillsyn avseende vad vi präster gör på vår fritid, så länge det inte handlar om brottslig handling eller sedliga förbrytelser. Också Svenska kyrkan med dess Biskopar och Domkapitel är skyldiga att efterleva samhällets lagstiftning!

Den föreslagna åtgärden, att eventuellt obehörigförklara präst som leder gudstjänst i t ex Missionsprovinsens sammanhang - eller i andra sammanhang som Svenska kyrkan inte har avtal med - skulle, så långt jag kan förstå, underkännas vid prövning i Svenska kyrkans överklagandenämnd eller Arbetsdomstolen.

Missionsprovinsen framkom som en fri rörelse inom Svenska kyrkan på dess lärogrund och i dess andliga tradition. Förhållandena ledde till att Missionsprovinsen har vigda biskopar och egna prästvigningar. Det har inte varit möjligt att nå en överenskommelse med Svenska kyrkans ledning om detta. Då prästvigningsstopp sedan många år råder för den som "inte har förklarat sig beredd att i alla uppgifter tjänstgöra tillsammans med andra som vigts ... oavsett deras kön" (KO 31 kap 2 § 5 punkt) så måste vi räkna med att kyrkfolk, som fått sin tro genom Svenska kyrkans förkunnelse och är övertygade att Herrens bud i 1 Kor 14:34-38 m fl ställen är giltigt i alla tider, ser till att få sådana präster vigda.

I detta läge ger Martin Luthers traktat om Kyrkans kännetecken vägledning. Vi ser en utveckling inom Svenska kyrkan, där man genomför prästvigningsstopp, där jungfrufödelsen, Kristi försoningslidande och uppståndelse ifrågasätts som "historiska" verkligheter, där t ex biskop Spong har anlitats på Kyrkans riksmöte, och där kyrkomötets majoritet har fattat beslut att införa en "välsignelseakt", som 860 präster offentligt tar avstånd från för att den "saknar grund i Guds ord", och där man sedan inför en ordning för Svenska kyrkans medverkan vid ingående av "äktenskap" enligt ny definition som tydligt strider mot Jesu ord i Matt 19:4-6, jfr Rom 1:26-28, 1 Kor 6:9-11. Många har i vår tid påtalat att andlig vilsenhet och identitetskris sprider sig inom Svenska kyrkan.

Samtidigt finns en förkunnelse och andlighet som utgår från Svenska kyrkans lära enligt KO 1 kap 1 §, som präglas av att "Ditt ord är mina fötters lykta och ett ljus på min väg", där Kristus förkunnas som vår Herre och Frälsare och vår enda Väg till Fadern. I sådana församlingar och gudstjänster ser vi Kyrkans kännetecken, och där finns Kristi sanna kyrka. - I den turbulens som råder är det god själavård att uppmärksamma kyrkfolket på detta.

I nödläget som uppstått gick biskop Obare från ELCK/Kenya in med vigning - helt enligt SKB Om påvens makt och överhöghet - för att ta vara på unga mäns kallelse till predikoämbetet, så att evangeliets förkunnelse inte hindras i vår tid. Vi kan inte finna annat än att Kyrkans kännetecken finns också i dessa sammanhang, och att kristenheten och människorna i vårt land behöver dessa förkunnare. Och den kyrka som biskop Obare leder i Kenya har inte på grund av denna biskopsvigning uteslutits från Lutherska Världsförbundet! Där finns respekt för välgrundade uppfattningar.

Under mina studieår var det konsensus, och så undervisade Bo Giertz, att löftet att "rent och klart förkunna Guds ord, så som det är oss givet i den Heliga Skrift, och så som vår kyrkas bekännelseskrifter därom vittna" gäller oavvisligt under alla förhållanden. Om löftet att "troget efterleva kyrkans lag och ordning ..." kommer i konflikt med löftet att "rent och klart förkunna Guds ord", så gäller löftet om trohet mot Skriften och bekännelseskrifterna i det aktuella fallet. I övrigt, när Skriften inte påbjuder något annat, måste alltid (kyrkans) lag och ordning följas. Detta överensstämmer med Skriftens undervisning: "Var underdåniga all mänsklig ordning för Herrens skull ..." - men också, när utfärdade påbud kommer i konflikt med Herrens bud eller med plikten att förkunna evangeliet: "Man måste lyda Gud mer än människor." Just så undervisar vår kyrkas bekännelseskrifter. Och Martin Luther framhåller att vi inte får ta det som tillhör Gud och ge det åt kejsaren, dvs vår andliga eller världsliga överhet.

Allt detta har jag lovat "inför den allvetande Guden och med den stora räkenskapsdagen för ögonen att redligt och samvetsgrant med Guds nåd och hjälp efterkomma". Att utföra prästgårningen och privatlivet "inför Gud, den allvetande, och med den stora räkenskapsdagen för ögonen" betyder också att känna igen Kristi minsta bröder, som ofta är förföljda och illa sedda, men som vår Herre Kristus känner som sina, Matt 25:39-40.

Bo Giertz höll på sin 90-årsdag ett tal, där han uttryckte sin djupa sorg över utvecklingen i Svenska kyrkan: "Om jag hade varit ung idag hade jag inte kunnat prästvigas!" Detsamma framhöll Bertil E Gärtner för sin del. Kyrkans Tidnings undersökning under tidigt 2000-tal framhöll Bo Giertz som den person och förkunnare som har betytt mest för kristenheten i vårt land under 1900-talet. Detta visar på ett GRUNDFEL som har drabbat Svenska kyrkan och fått uttryck bl a i KO:s behörighetsparagraf, 31 kap 2 § 5 punkt. Första åtgärden borde vara att gå igenom vad som har gått fel i Svenska kyrkan, som hindrar förkunnare av Giertz' och Gärtners inriktning och begåvning att gå ut i församlingarnas tjänst.

För oss som VDM - Guds ords tjänare - gäller att välja sida, med den stora räkenskapsdagen för ögonen. Vår rätt och skyldighet är att träda fram och förkunna, till vägledning för Kristi återlösta på väg mot evigheten, att de som vigts till präster enligt Guds ord och vår kyrkas bekännelseskrifter, men utan medverkan av Svenska kyrkans stift och biskopar, endast av den anledningen att de vill, också i handling, i allt troget följa Skriftens ord och Herrens bud, också i ämbetsfrågan, är insatta i predikoämbetet på Herrens befallning och i god kyrklig ordning.

Det är också vår rätt och skyldighet inför Gud enligt Matt 25 kapitel att besöka de Kristi minsta bröder och systrar som är missaktade och pariasförklarade men som hungrar efter Guds ords predikan och visar den sanna Kyrkans kännetecken. Flera av dessa är studerande och ungdomar, som går till Svenska kyrkans gudstjänster i sin hemort men saknar biblisk förkunnelse inom räckhåll på studieorten men känner igen sig i Missionsprovinsens gudstjänstsammanhang.

Vi har inte alls fullgjort våra skyldigheter att besöka Kristi minsta bröder och systrar. Men när tillfälle har öppnats och vi har fått kallelse kan vi inte av hänsyn till människors bud och stadgar avstå från att följa Herrens bud. Situationen är densamma som Martin Luther beskriver: "Här står jag och kan icke annat. Gud hjälpe mig, amen."

Vi har fått vår kallelse och vigts till präster i Svenska kyrkan. Denna behörighet kan Domkapitlet inte ta ifrån oss utan att kränka grundlagsskyddade rättigheter avseende rörelsefrihet, mötesfrihet, yttrandefrihet m m. Därtill kommer att det vållar anstöt och förminskar det anseende som Biskop och Domkapitel bör ha, att sända ut en skrivelse av detta slag, tydligt riktad mot andra kristna. Vi är flera som har manat vårt kyrkfolk att stå kvar i Svenska kyrkan och där föra trons kamp, samtidigt som vi vill ägna pastoral omsorg åt dem som måste fira sina gudstjänster "ute i kylan" för att få samlas kring biblisk förkunnelse och undervisning. Men vi har märkt att i det kyrkopolitiska läge som har uppstått går det inte längre helt att hindra att kyrkfolk utträder ur Svenska kyrkan.

Svenska kyrkans sätt att hantera sina minoriteter och alltför lättvindigt följa sekulariserade inflytelser följs uppmärksamt och med häpnad i systerkyrkor inom LVF och ute i världen. Om Svenska kyrkans ledning vidhåller att Missionsprovinsen måste anses som "ett annat trossamfund" borde ändå anständiga relationer upprättas. I Afrika förekommer i extrema fall stridigheter mellan olika evangelisk-lutherska kyrkor. Men regeln är goda relationer och nära förbindelser - även med olika ordningar och synsätt. Så borde det vara också i vårt land - "för att världen skall tro!" Om ett avtal saknas, så kan det ordnas, om viljan finns!

Vad som ovan anförts inkluderar ett antal präster som ämnar fortsätta att

RB

leda gudstjänster och kyrkliga handlingar i Missionsprovinsens och liknande sammanhang. Att föra ingående korrespondens med var och en skulle kräva mycket arbete. Och vi utgår från att efterforskningar och angiveri med drag av "inkquisition" är ovärdigt, otänkbart och uteslutet.

Som en av den äldre generationen präster i stiftet vill jag påminna om vikten av att göra allt arbete "med den stora räkenskapsdagen för ögonen". Snart är evigheten inne! Vi behöver ha Kristus och Guds heliga ord med oss och välja rätt sida när vi kallas att vårda Kristi minsta bröder och systrar. Där något av detta saknas behövs rannsakan, omvändelse och syndernas förlåtelse!

2012-03-10

Med vänlig hälsning

Ragnar Block

Ragnar Block, komminister emeritus

Lunnaliden 1 519 30 HORRED

0320-87187 även fax